

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

V. évf. 38. szám

2019. december

Tartalom

- Plébánosi körlevél
- Karácsony 2019.
- Isten markában vagy Isten tenyerén
- Jézusom arcvonásai
- Mindszenty emlékérem
- Szolgálni Istent
- Egyházzene
- Évzáró közösségi program
- Senior csoport indul
- Négy probléma a hit fényében
- Adventi lelkigyakorlat

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Advent-Karácsonyi Körlevél

Krisztusban kedves Testvérek!

Minden túlzó elfogultság nélkül, kitörő örömmel számolhatok be a Testvéreknek az elmúlt, 2019-es esztendőről.

Mindenekelőtt a Belvárosi Főplébánia Templom helyet ad az örökimadásnak, amely immár két éve, napi 24 órában, töretlen folytonosságban zajlik. Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik rendszeres imaszolgálatot vállalnak! Egyben hívok mindenkit, további csatlakozásra. Nyilván ennek a folyamatos imáadásnak a gyümölcse, hogy 27 különböző közösség tartja imádságait és találkozóit templomunkban. Többször fordul elő, hogy a templom – plébániaház hiányában - kicsinek bizonyul. Buzgó lélekkel készülünk a 2020-ban megrendezésre kerülő Eucharisztikus Világkongresszusra. Külön lelki és egyházzenei program gazdagítja saját vallásos életünket és az ide érkezőket. A részvétellel kapcsolatos regisztráció megkezdődött. Buzdítom a Testvéreket, hogy ennek okán tájékozódjanak, illetve kérjék munkatársaink segítségét!

Különös büszkeségünk, hogy Csorba Gábor, egyházközségünk állandó diakónusa irányítja nemcsak a saját, hanem az egyházmegyei karitás (szeretetszolgálati) munkát is.

Egyre bővül kulturális életünk is. Nagy reménységgel tekintünk a „toronytúra útvonal” megnyitása elé. A templomtornyok mindkét szintjén kilátópontok és kiállító terek létesültek. Lift és lépcső is segít majd a feljutásban, ahonnan Európa egyik legszebb panorámája nyílik. A kiállító terek – ilyen többek között a két torony közötti átjáró, a timpanon mögött - pedig lehetőséget kínálnak mai köntösbe öltöztetett üzeneteink megjelenítésére. A varázslatos látványosság nem profanizálja a templomot, hiszen a szent téren, a hajón kívül, teljesen szeparált keretek között jelenik majd meg, nem zavarja a szentségimádást, nem érinti a szakrális tereket. Hozzájárul viszont ahhoz, hogy a hitéleti tevékenység érdekében az anyagi fedezetet biztosítani tudjuk. Ezúton is hálásan köszönöm mindannyiunk nevében azoknak a Testvéreknek a nagylelkű adományait (mintegy hárommillió forint gyűlt össze), akik szorult helyzetünkben segítségünkre voltak. Az építkezések pályázati pénzei ugyanis elkülönített összegek, melyeket a működési költségekre és a munkabérekre nem lehet fordítani. Bevételeink viszont nem elegendők ezek kifizetésére. Bízom abban, hogy az új program, mely március közepén indul, biztonságot nyújt majd.

Az előző évekhez hasonlóan levelemhez befizetési csekket mellékelünk melyen befizethetjük egyházközségi hozzájárulásunkat. Természetesen örömmel vesszük, ha a Testvérek saját maguk hozzák be azt a Plébánia irodába, hiszen ez ürügy lehet a személyes találkozásra, melynek szívből örülünk.

Végül kedves Mindannyiuknak és szeretteiknek áldott adventi készüléket és kegyelemben gazdag Karácsonyt kívánok:

Dr. Osztie Zoltán, plébános

Karácsonyi ima (Szent Anzelm nyomán)

Édes Jézus, taníts meg engem,
hogy keresselek, és mutasd meg
magadat minden keresőnek; mivel
nem kereshetlek, ha Te nem
tanítasz, és megtalálni sem tudlak,
ha nem mutatod meg magadat.
Keresselek vágyakozva, vágyakoz-
zam rád keresve, találjalak meg
szeretve, és szeresselek, ha
megtalálalak!

Amen

Testvérem, hagyd el egy kicsit
foglatosságaidat, rejtőzködj
el gondolataid özöne elől.
Időzz egy kicsit a karácsonykor
megmutatkozó Istennél, és
nyugodj meg egy pillanatra
benne! Lépj be lelked
hajlékába; zárj ki onnan
mindent a megszületett Jézus
kivételével.

*Áldott ünnepeket kívánunk
plébániánk híveinek és
minden, templomunkba
betérő testvérünknek!*

A Pesti Főtemplom
munkatársai

Karácsony 2019.

Az emberi szeretetnek is van egy olyan foka, amikor az - legalábbis átmenetileg - szinte szorongást vált ki. Azért átmenetileg, mert a véges emberi szeretetben megvan az, ami az emberi szellemben, hogy minden határon túlra képes lépni, ha csak ideiglenesen is. Hasonló ez a misztikus istenélményhez, melynek során nem lehetséges tartósan illetve véglegesen kilépni az immanenciából a transzcendenciába. (Ezért írja a Szentírás: aki Istent látja, annak meg kell halnia. Fordítva is igaz: aki meghal, az látja Istent.)

A karácsony – mely, lényegét tekintve, a végtelen isteni szeretet megjelenése – abból az emberből, aki nem maradhat meg az ünnep idilli hangulatában, akinek a végtelen szeretettel kell szembenéznie, a mélyére hatolnia, jó értelemben szorongást, rémületet válthat ki, amit a szeretet rémületének lehet nevezni. Rudolf Otto *A Szent* c. klasszikus művében ír az Istenben lévő „tremendum” (rettentő)-ről. Ez a mérhetetlen szeretet méltatlanság-érzést, a mérhetetlen elköteleződés követelményének megjelenése miatti riadtságot okoz annak, aki megtapasztalja. Egy olyan szeretet, amely megtestesült, amely már „tovább nem mehet”, megfutamodásra készíti a bűnbe esett embert, és visszafordítja régi, már kipróbált, élvezetes isteneihez, a mammonhoz, erotizmushoz, paráznasághoz, vagy az ősi gnosztikus vallások isteneihez. A személytelen, kozmikus vallások ingoványos-vizenyős területein nincs személyes dráma, nem szükséges a személyes elköteleződés, hiszen – ahogy mondják – „az isteni elem bennem van (a lélek)”, tehát magam része vagyok az istenségnek, csak tudatosítanom kell. A bűn a megvilágosodás hiánya, nem ellenállás a szeretetnek. A mindent megvilágító fény nem Betlehemből és a Golgotáról árad felénk, hanem csak ismételtetni kell, egy guru által szánkba adott szavakat. Végző állításuk: nem Krisztus hozta, hanem az Antikrisztus hozza el a megváltást.

Ezeknél a valláspótlékoknál – legalábbis filozófiai, szellemi szempontból – sokkal tisztességesebb álláspont egy határozott ateizmus, például Jean-Paul Sartre egzisztencialista ateizmusa, aki a párizsi Luxemburg parkban üldögélve egy ősfa földből kiálló gyökérzetének látványában a lét véletlenszerűségét, és ebből kifolyólag értelmetlenségét látta meg. Nem kell kétségbe vonnunk a gondolkodó intellektuális becsületességét, de abban, hogy előtte a Semmi végtelen szakadéka tárult fel, vajon azok az események, melyeket maga ír le, milyen szerepet játszottak? Az egyik ilyen esemény négyéves korában történt, amikor tüzet okozott a fürdőszobájukban és nem tudott kimenekülni onnan. Akkor a lét és nemlét határán Isten távollétét élte át, majd döntenie kellett: Isten mellett vagy nélküle. És az utóbbi mellett döntött. A másik pedig maga az, ahogy élt, hogy milyen erőket engedett az életében érvényesülni, pontosabban, milyen erők érvényesülhettek életében. Okkal lehet feltételezni,

hogy mindezek nem maradtak hatástalanok gondolkodására, a létezéshez való viszonyára.

Igen, a döntés jelentősége „döntő”. Két tekintélyes, hívő, katolikus, de eltérő szemléletet képviselő német filozófus, Hans Joas és Robert Spaemann megegyeznek abban, hogy a döntéseket mindig megelőzi valamilyen tapasztalat. Avilai Szent Teréz kijelenti, hogy Isten bennünk lakásának bizonyossága egy olyan tapasztalat, amelynek lehetőségi feltétele közös minden emberben.

A nagy misztikusok tapasztalatai mellett a reflexió szintjén a legmélyebben – Keresztes Szent János nyomán – talán Edith Stein (Szent Teréz Benedikta) hatolt az emberi lélek mélységeibe, aki a lélek belső életéről, a szív gondolatairól azt mondja, hogy azok még „formátlanok”, nem meghatározottak, az értelem által még nem megragadhatóak, de fel tudnak törni a szív mélyéről, és *érzékelhetővé válnak*. Ez az érzékelhetőség gazdagabb az értelmi megismerésnél, és azt érezzük, *hogy alkalmat ad a döntésre*. A döntés arra vonatkozik, hogy magát az érzést fel akarjuk-e szabadítani. Edith Stein szerint viszont az, *ami természetes módon tör fel bennünk, az már nem tisztán a lélek belső élete, a szív gondolata, hanem felelet arra, ami elindította*. Ezek a nem könnyen érthető, sőt, titokzatos szavak olyan irányba vezetnek, amely továbbgondolásra igen, de továbbtárgyalásra nem indítanak, azonban nem is szükséges, mert éppen karácsony titka áraszt olyan ragyogó fényt a homályra, hogy az szinte „felszívódik”.

Mert a végtelen szeretet jelent meg karácsonykor, magzati létből a világban. A testi lét nem álca, „ruha” „eszköz” az Isten-emberi kommunikáció érdekében, hanem istenjelenés, teofánia, méghozzá olyan, „kézzelfogható”, amelyhez képest minden más teofánia kevesebb. És ez karácsony valóságának csak az egyik oldala. Mert miért lett Isten emberré? Azért, hogy az ember Istenné legyen (ahogy nagy merészen már a görög szentatyák hirdetik ezt). A személyes egység persze Jézus maga, de általa, a Szentlélek kiadásával mi is az isteni természet részesei lettünk.

Karácsony lényege tehát: „*értünk, emberekért*”. Semmi más. Vagyis, Jézus emberi életének nincs más oka, mint a szeretet, az isteni döntés (már a teremtéssel együtt).

Ezért elsődleges oka nem létebeli, biológiai vagy pszichológiai (ennek dogmatikus kifejezései a bűn nélkülség és a szüztől való születés). Jézus születése tehát, nem szükségszerűség, nem Isten egyfajta önkifejeződése a világban, és nem istenkibontakozás, ahogy azt a különböző ezoterikus, gnosztikus, vallási egyvelegek tanítják. Kereszténynek az Istenné levés az Istené levést jelenti (egy „n”-el), nem saját istenségünket tudatosítjuk különböző „gyakorlatokkal”, hanem elfogadjuk Isten megtestesült, Betlehemben megszületett szeretetét, és ezáltal lépünk be az isteni életbe.

2019. karácsonyán is, ezért, mindig ugyanahhoz a valósághoz térhetünk vissza: a történelmi kezdethez, Jézus világra születéséhez, aki Szűz Mária méhétől kezdve, a kereszthalálig bezárólag csakis a miénk.

BL

Isten markában vagy Isten tenyerén?

„Akik Istent szeretik, azoknak minden a javukra válik” (Róm 8,28a)

Karításmunkánk során kiemelt feladat, hogy a szegények, rászoruló, nehéz sorsúak, betegek, idősek lelki épülésével, megerősítésével is foglalkozzunk. Ennek keretében legyen gondunk arra is, hogy biztassuk, lelkesítsük, erősítsük őket az élet nehézségeinek elfogadásában!

Ez nem is olyan egyszerű feladat még hívő- és krisztusi sziklaalapon állva sem, hiszen mi magunk sem vagyunk mentesek az érzelmeiktől, a mi életünk sem tűnik mindig „habostortának”, nekünk is sok nehézségünk van, tehát, magunkat és egymást a családban, a karításcsoportban néha bizony ugyanúgy vigasztalni, erősíteni kell, mint szegényeinket.

Ilyenkor könnyen megtámad minket a kísértés, hogy mennyivel többet tudnánk segíteni, ha nekünk minden jól menne, ha nem lennének egészségi, egzisztenciális, anyagi, munkahelyi, családi problémáink,...stb. Kétségtelen, hogy jó lenne – vagy, legalábbis ez jut eszünkbe elsőre, emberi módon gondolkodva. De az Úr éppen arra tanított minket, amit Ő maga is vállalt. Az Ő élete sem volt mentes a szenvedéstől, a nehézségektől. Sőt, Ő mindezt büntetlenül tette, sőt, éppen magára véve a mi bűneinket. Nem nehézség, fájdalom és szenvedés nélküli életet ígér, hanem az örök- és teljes boldogságot, a Vele való végtelen szeretetközösséget és ennek földi vetületét, a boldogságot.

Milyen jó, hogy van hitünk, még ha csak mustármag nagyságú is! Mi hiszünk a Gondviselésben, tudjuk, hogy semmi sem történik véletlenül, mindennek megvan az értelme Isten tervében, legfeljebb még nem értjük. Mi hívők, akik az Úrban bizakodunk, *„Tudjuk azt is, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra válik”* (Róm 8,28a)

Milyen óriási többlet ez számunkra, szemben azokkal, akik minden nehézséget, bajt kiszúrásnak, Isten büntetésének tulajdonítanak, akik úgy gondolják,

hogy Isten markában vagyunk, aki kénye-kedve szerint bánik (el) velünk. No, és vannak az Isten létét figyelembe nem vevő emberek, a cinikus közönyben élők, akik nem hisznek a jóságban, az őszinteségben, a szépségben, hanem kiábrándultak és ezért bizalmatlanok. Ha belegondolunk abba, hogy ezek milyen szörnyű lelki állapotot jelentenek, akkor még jobban megsajnáljuk őket. Ez a jégszívűség, a reménytelenség, a szeretetlenség útja, ami a lelki pusztulásba visz.

De minket Krisztus maga küld hozzájuk is, hiszen, ki más adhatna nekik hitet, reményt és szeretetet, ha nem mi, keresztények. Ebben szenved nagyobb szükség, ebben inkább, mint a ruha-, az

élelmiszer-csomag-, a rezsi- hozzájárulás-, a gyógyszer-támogatás- hiányában,...stb. Persze, ezek enyhítésében is segítünk, sőt, ez látható, néha látványos is, de mennyivel nagyobb értéke van a láthatatlan segítségnek a meghallgatásban, a személyes odafigyelésben és segítségben, a szeretetközösségben, az imában. *Csak ne a láthatóra, hanem a láthatatlanra*

fordítsuk figyelmünket. Mert a látható mulandó, a láthatatlan azonban örök. (2Kor 4,18)

A cél az, hogy felebarátaink is megértsék, hogy Isten tenyerén élni biztonság és nem kiszolgáltatottság. Ő gondot visel ránk, biztosítja üdvösségünket és földi boldogságunkat is, ha hiszünk, bízunk benne. Ha az Úrral közösségben vagyunk itt a földön, mennyivel inkább majd a mennyben.

Hamvas Béla:

Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,

Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.

Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,

Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.

Láttam az óceánt gyermekként ragyogni,

Sirályokat felette felhőkkel táncolni,

Láttam a békét az emberek szívében,

Láttam az erdőket fürödni a fényben.

Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,

Láttam az embert, és láttam a zenét,

Láttam a földet szeretetben élni,

Láttam a csendet a széllel zenélni.

Láttam Istent amerre csak néztem,

Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,

S az Ő hangján szólt hozzám a szél,

Mint anya, ki gyermekének mesél,

Millió apró tükörben láthatod magadat,

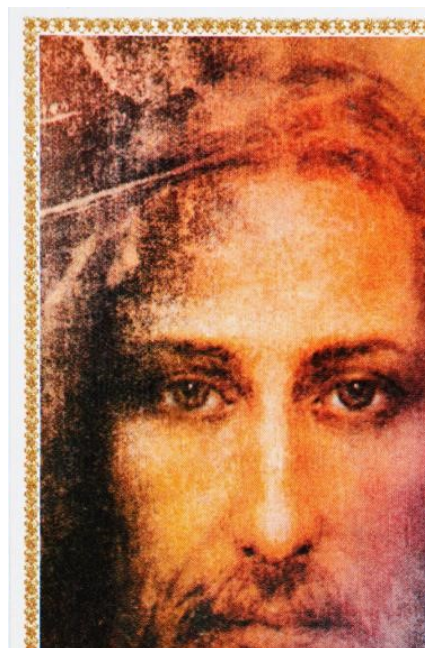
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy

Csorba Gábor állandó diakónus

Esztergom-Budapesti Főgyházmegye

Szent Erzsébet Karitászt Központ

Jézusom arcvonásai

Papi életem forrásaként a Biblia szolgált, amelynek olvasása során Krisztusra figyeltem. A Biblia tanulmányozása által egyre világosabban bontakozott ki számomra, hogy Ő a megjövendőlt Messiás.

Gyermekkoromban a hittanárok számos ó- és újszövetségi történetet tanítottak nekem, melyeket úgy hallgattam, hogy közben úgy éreztem, hogy azok Isten számomra leírt üzenetei.

A gimnáziumban nyolc éven át a szentmiséken való részvétel, ministrálások közben is rengeteg szentírási szöveget hallottam. Ennek során tudatosult bennem Szent Pál mondata: „többféleképpen, és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Krisztus által szólt hozzánk. (Zsid 1,1-2) Hozzám is sokszor szólt ily módon az Isten. Leginkább a teológia-, a dogmatika-, ill. a bibliaórák, elmélkedési gyakorlatok, és lelkigyakorlatos beszédek által. Mindezek alapja mindig a Szentírás volt. Abból meríteni, róla prédikálni helyesen, és szakszerűen Városi István professzorunk tanított minket.

Ő Pázmány Pétert állította elének példaként abban, hogy hogyan kell felépíteni a Szentírás alapján egy szentbeszédet. Az ő beszédeiből is megtanulhattuk, hogyan kell felhasználni a példákat, sőt, a világi eseményeket is, érvelésül a keresztény hit igazságainak bemutatására.

Óbudai káplán koromtól kezdve mindig szó szerint, írásban fogalmaztam meg szentbeszédeimet, melyek száma évtizedek alatt több ezerre szaporodott. Így rögződött lelkemben a sok olvasott ige, amelyek alapján formálódtak ki számomra „Jézusom arcvonásai”. Róluk sokszor elmélkedve, nem személyes vélekedések zezzugos útjain járva, hanem a Bibliából merítve igyekeztem vezetni hallgatóimat, olvasóimat ahhoz, aki nekem is maga „az Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14,6), mert „Aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága”. Ahhoz az Istenhez, aki maga a szeretet, és „szeretete abban nyilvánult meg, hogy egyszülött Fiát küldte a világra, hogy éljünk”, (1Jn 4,9), azt, aki Jézus Krisztusban megtestesült számunkra.

Herpy György atya

Mindszenty-emlékérmet kapott Kerényi Lajos atya

Örömmel értesültünk arról, hogy Kerényi Lajos atya kapta idén a Mindszenty Társaság által alapított kitüntetést, a Mindszenty-emlékérmet. Ebből az alkalomból november 17-én, vasárnap a 10 órai szentmisét követően az altemplomban plébániánk közösségének nevében és jelenlétében köszöntötte őt Zoltán atya. A rövid laudációt követően Lajos atya beszélt azokról az embert próbáló időkről, melyekben való helytállása játszott nyilvánvaló szerepet abban, hogy ezt a kitüntetést ítélte neki a társaság. Elbeszélte azt a megrendítő élményét is, amikor a kórházban végzett lelki orvoslási missziója során találkozott azzal a vérbíróval, aki a koncepciók perében számos halálos ítéletet hozott.

Lajos atya erre az alkalomra elhozta és megmutatta magát, a díszes és súlyos fém alapzatra helyezett emlékérmet is.

A „hivatalos” köszöntést követően agapéval és baráti beszélgetésekkel zártuk az ünneplést.

Szolgálni Istent

Dicsértessék a Jézus Krisztus! – köszöntöm – nagy örömömre – naponta azokat a híveket, akik a Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templomba érkeznek. Barna Klára a nevem, szeptember óta Isten után - aki mindnyájunkat először hívott és vár a templomba - én fogadom az érdeklődő látogatókat és a nyitott szívvel közeledő imádkozókat.

Hamar megbarátkoztam a feladatommal, bár, bevallom, eleinte meglepett a kérdés: „Jegyet kell váltani Isten házába? Fizetnem kell, hogy beléphessenek a templomba?” A templom minden ember számára nyitva áll, mi jól tudjuk: különösen igaz ez a Belvárosi Főplébániára, hiszen a nap bármely szakában lehet itt imádkozni. Igyekszem minden alkalommal felderíteni, ki, milyen szándékkal tér be. Aki Istenhez vágyakozik szívében és az Úrral együtt szeretné eltölteni idejének egy részét, soha nem kell belépődíjat fizetnie.

Egyesek számára a templom csupán kőépületet jelent, ahol festményeket, szobrokat, évszázadok emlékeit lehet megtekinteni, és, mint egy múzeumban, szívesen körülnéznének – nekik fizetniük kell.

A novemberi lapszámban Plébános úr S.O.S. levele elgondolkodtatott. A templom fenntartási-, - és működési költségeinek rendezéséhez a hívek segítségét kéri. Becsülöm Zoltán atyát, hogy ebben a helyzetben a plébániai közösséghez fordul, hiszen, az Egyházat, Krisztus misztikus testét mi magunk alkotjuk. Miként együtt ünneplünk a szentmisében, és a kegyelmekből gazdagodik az életünk, éppúgy válhatna örömmé a terhek közös erővel való viselése.

Az Egyház küldetése az emberi lelkek üdvösségére segítése. Erre mindannyian hívva és küldve vagyunk. Minden megkeresztelt ember az Anyaszentegyházhoz tartozik, és úgy építi, amennyire erejéből telik. Vajon alázatos szívvel szolgálom Krisztust? Szándékomban áll-e imádsággal, önmegtagadások és lemondások gyakorlásával keresni az alkalmakat és küzdeni a bűnökben élők megtéréséért?

Tapasztaljuk, hogy hat ránk a világ értékrendje. Gyakran azt fontolgatjuk: mit kaphatok Istentől?

Milyen kegyelmekkel ajándékoz meg az Úr? Nem az lenne az emberhez méltó törekvés: mit tehetnék én, mi az Ő akarata az életemben? Bárcsak minden pillanatban készen állnék szolgálni Őt! Olyan nagy öröm volna együtt fáradozni Isten Országának építésén!

Hatalmas kincs a folyamatos szentségimádás ajándéka, lehetősége. Néhány nappal ezelőtt korábban jöttem reggel dolgozni. Igyekszem úgy indítani a munkanapot, hogy kis időre az Úr elé térdelek. Meglepetésemre nem tudtam bemenni a kápolnába, nem találtam szabad ülőhelyet. Határtalan boldogság töltött el - és bevallom, megörökítettem ezt a pillanatot, - mert tudom, sokan vagyunk, akik az Úr Jézust szívből szeretjük és követjük.

Kívánom, hogy az adventi idő adja meg számunkra a lehetőséget, hogy Istennek ajánlott fáradozásainkkal itt a földi életben is közösséget alkossunk, hogy majdan színe látásának örömében mind többen részesüljünk!

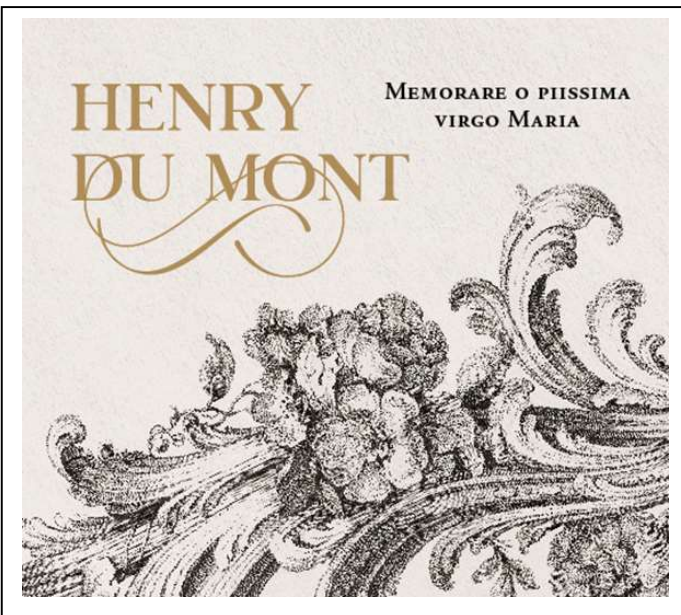
Barna Klára

Egyházzene

Megjelent a Belvárosi Kántorátus és a Savaria Barokk Zenekar új CD-je Henry Du Mont műveiből

A *Belvárosi Kántorátus* őszi felkészülése igen intenzív volt. Megtanultuk Fauré Requiemjét, Palestrina Missa Papae Marcelli miséjét és Bach Magnificatját. Mindezek mellett szeptemberben CD felvételt készítettünk a Belvárosi Szent Mihály templomban, ahol Henry Du Mont, francia barokk zeneszerző Mária motettáit rögzítettük lemezre.

Henry Du Mont a 17. század végének egyik legnagyobb zenészegyenysége volt, Buxtehude, Purcell és Lully méltó társa. 1610-ben született Loozban, a vallóniai Liège tartományban, születési neve Henry de Thiers. Szülei 1613-ban Maastricht-ba költöztek, 1621-ben itt kezdi meg tanulmányait bátyjával, Lamberttel együtt, mindketten a maastricht-i Notre Dame-templom fiúénekesei lettek. Ugyanitt orgonatanulmányokat is folytat, 1629-ben pedig már a templom orgonistájává nevezik ki.

Az 1630-as évek végén Párizsba költözik, ahol 1643-ban – már Henry Du Mont néven – a Szent Pál-templom orgonistája lesz, e posztot egészen haláláig megtartva. 1652-ben jelenik meg a Robert Ballard kiadónál *Cantica Sacra* című kötete, melyben elsőként használja Franciaországban a basso continuo-t. Mint az olasz zene nagy csodálója, olyan emblematis mus műfajok franciaországi elterjesztéséhez járult hozzá, mint a szóló énekhangra írt motetták, a szent dialógusok és a kis létszámú énekegyüttesre és hegedűkre komponált motetták.

1652-ben I. Fülöp orléans-i herceg udvari csembalistája lesz, ahonnan hírneve hamarosan a királyi udvarba is eljut.

1660-ban, XIV. Lajos és Mária Terézia esküvőjekor nevezik ki udvari organistának, majd 1672-től a versailles-i királyi kápolna zeneszerzője is lesz. Mintegy 20 éven át volt felelős az egyházzeneért a Napkirály kápolnájában, miközben a királyi udvarban Lully irányította a világi zenei életet. Ekkor kezd meg nagy motettáinak (*Grand motets*) komponálását, ötszólamú kis- és nagykórust, valamint zenekart foglalkoztatva. E műfaj megalkotása, tehát, az ő nevéhez fűződik s válik az őt követő zeneszerzők (Delalande, Charpentier, Campra, Gilles) egyik legkedveltebb műfajává. A CD-n felhangzó *Memorare* és *Magnificat* ennek a műfajnak és egyben Du Mont művészetének kiemelkedő alkotásai. 1684-ben hunyt el Párizsban, a Szent Pál-templomban helyezték örök nyugalomra, ahol több mint 40 évig szolgált organistaként.

Henry Du Mont művészetében Mária alakja hangsúlyosan jelenik meg. Két Magnificatja, Litániája, Mária-motettái, vagy a kedvelt középkori imádságra komponált *Memorare* nagy motettája mind erről tanúskodnak, de elveszett művei között is több Mária-antifónát találunk. A lemezre vett zeneművek összeállításánál ezért mi is Szűz Máriát helyeztük középpontba. A kis motetták és a rövid zenekari tételek mindegyike az 1652-ben megjelent *Cantica Sacra* kötetben található, mely művek a szerző korai korszakába adnak betekintést. Kis apparátusra, szólóénekekre vagy 2-3-4 szólamú énekegyüttesre és né-

hány hangszerre (1-2 hegedű és basso continuo) íródtak és maga Du Mont is nagy szabadságot hagy az előadói apparátus tekintetében. Litániájának előszavában pl. jelzi, hogy 11-féle előadásban lehet eljátszani a művet, attól függően, hogy épp mennyi énekes, illetve hangszeres zenész áll rendelkezésre. Ebből arra következtethetünk, hogy e műveket rendszeresen használták a liturgikus gyakorlatban, mindig az éppen rendelkezésre álló együttest foglalkoztatva. *Memorare* és *Magnificat anima mea* c. nagy motettái már Du Mont későbbi korszakából valók és a versailles-i pompát tükrözik. Ötszólamú, szólistákból álló kis énekegyüttes áll szemben a szintén ötszólamú nagykórossal, ezt egészíti ki a zenekar, mely lényegesen nagyobb, mint ami Du Mont-nak a párizsi Szent Pál-templomban valaha is rendelkezésére állt. Rendkívül elegáns zenék ezek, mégis, mélyen liturgikusak is, jól tükrözik Du Mont meggyőződéses hitét és vallásosságát. Latin szövegkezelése is kimagasló, kevés olyan szerzőt ismerünk, akinél a szöveg- és zenei hangsúlyok ennyire összhangban vannak. Bár ő alkotta meg a *grand motet* műfaját, mégsem kezdetleges próbálkozások ezek. Ellenkezőleg, igazi mesterművek, tökéletes formai érzékkel, melyekhez a Du Mont-t követő utódok sem tudtak már sokat hozzátenni.

Az új CD a premontrei rend 900. évfordulójához kapcsolódva jelent meg, a Magyarországi Premontrei Cirkária kiadásában.

Dr. Gesztesi Tóth László

Karácsonyi- év végi közösségi program

Az egyházi év kezdetén a naptári év utolsó összegyűjtésére gyűltek össze az Elváltak és Egyedül Maradtak Közösségének tagjai. Az együtt töltött este természetesen a szokott módon szentmisével kezdődött, majd ezúttal nem a Szent Kinga teremben tematikus beszélgetéssel, hanem templomunk nevezetességeinek „újrafelfedezéssel” folytatódott, hiszen a csoport tagjai közül többen ezeket még nem ismerték, illetve a régi tagoknak is bőven volt mit megmutatni az utóbbi évek napvilágra került értékeiből. Ilyen például a Mátyás oratórium nemrég befejezett

15. századi, Mátyás király korabeli festésének restaurált felülete. Ezt az alkalmat arra is fel lehetett használni, hogy áttekintsük egy katolikus templom szerkezetének a teológiai vonatkozásait, a kapujától, előterétől kezdve a tabernákulumig.

A tervezett programot, egyben a naptári évet agapéval zártuk le, melyről a résztvevők gondoskodtak nagylelkűen, beleértve a koccintáshoz szükséges kitűnő pezsgőt is.

Következő alkalommal folytatjuk majd a tartalmas beszélgetéseinket, de nem hagyjuk figyelmen kívül, hogy az Újévet is illik koccintással ünnepelni.

Senior Csoport a Belvárosi Főplébánián

A Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia 2020. januárjában útjára indítja a *Senior Közösséget*, melybe szeretettel hívunk és várunk mindenkit, aki szívesen tartozna egy hasonló gondolkodású, életkorú, élethelyzetű egyénekből álló csoporthoz. Az együttlétek során havonta egy alkalommal beszélgetünk a korosztályt érintő kérdésekről, pl. egyedüllét, vagy magányosság, szomatikus, pszichés változások életkori sajátossága, konfliktuskezelés, örömforrások.

Múzeum-, vagy tárlatlátogatáson veszünk részt minden második hónapban, a csoport döntésétől függően, illetve a lehetőségek szerint

A tervezett témák és programok

Január:	Ismerkedés, motiváció
Február	Szépművészeti Múzeum
Március:	Egyedüllét vagy magány
Április:	Tavaszi a Szigeten, vagy a Normafánál
Május:	Konfliktusok és kezelésük
Június :	Gül Baba Türebéje/ Szentendre kiállítás
Július:	Nyári szünet
Augusztus:	Nyári szünet
Szeptember:	Az elmúlt időszak örömforrásai
Október:	Templomlátogatás
November:	Veszteségek és feldolgozásuk
December:	Karácsonyi kiállítás

Az összejövetelek időpontja: minden hónap második keddeje, 10:00 óra

Első találkozás: 2020. január 14-én, kedden 10:00 órakor

Helyszín: A Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templom altemploma

Időtartam: 60-90 perc

Jelentkezni lehet:

Személyesen a plébánia irodájában (1056 Budapest, Március 15. tér 2.)

telefon: 06-1-318-3108

e-mail: belvarosiplebania@gmail.com

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Korunk négy jelentős problémája a hit fényében

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körleveléből

Korunk négy jelentős problémáját – a népesedési krízist, a nevelés-oktatás helyzetét, a szegénységet és a népmozgások által felvetett kérdéseket – tekintjük át a hit fényében és keressük ezekre a lehetséges válaszokat. A jelen dokumentum alapelveket kíván tisztázni, segíteni akar abban, hogy képesek legyünk korunk bonyolult jelenségeit a hit fényében látni.

A gyermek – áldás. Napjaink igazi válsága összetett értékválság, amelynek számos társadalmi, gazdasági, szociális összetevője van. Az elmúlt évtizedek változásai megbontották a családok és az egész társadalom harmonikus működéséhez nélkülözhetetlen egzisztenciális és lelki-szellemi alapokat. Korunkban jellemző a közbizalom és szeretet hiánya, a versengés, a kirekesztés. A generációk közötti szolidaritás meggyengült. A hajdan életpárti magyarok száma megfogyatkozott. Egyre későbbi életkorra tolódik a házasságkötés és a gyermekvállalás.

Az újratervezés alapja a keresztény családkultúra. A gyermeket vállaló család, ahogy Szent II. János Pál pápa fogalmazta meg, „az élet szentélye”, „az élet kultúrájának a helye”. A demográfiai válság megoldása hosszú távon ebben a családmódelben és az élet radikálisabb védelmében rejlik.

Európa és Amerika számos országában szélsőségesen liberális eszmék nevében támadják a házasság és a család intézményét, az Istenbe vetett hitet, a kereszténységet. A szórakoztatóipar és a közösségi média szintjén is fontos, hogy teret kapjon a család intézményének és értékrendjének megbecsülése és előnyben részesítése a házasság nélküli párkapcsolattal szemben. A keresztény kultúrát romboló erőkkkel szemben minden kulturális és szociális eszközt be kell vetnünk a család támogatására és védelmére.

Katolikus nevelés, katolikus oktatás. A szülők a gyermekeik elsődleges nevelői. Az Egyház pedig készséggel kínálja föl a hitet, a tudást, a közösségi tapasztalatot, a társadalom szolgálatát ismerő oktatási intézményeit a szülők és gyermekeik számára. A katolikus nevelés folyamatában az intézmények szerves együttműködés kialakítására törekednek a plébániai és más egyházi közösségekkel. A katolikus iskola a teljes embert és annak végső célját – az üdvösséget – szem előtt tartva végzi tevékenységét. Nevelése a Krisztusban megismert igazság alapján az ember értelmi, érzelmi, akarati, kapcsolati, lelki képességeinek kibontakoztatására, fejlesztésére irányul.

Meghallani a szegények kiáltását. Szükséges, hogy minden ember és minden család megtegye azt, ami módjában áll, hogy a megélhetését biztosítsa. Szükséges, hogy a családok igyekezzenek gondoskodni a rászoruló, idős, beteg családtagjaikról. Ugyanakkor mind a magyar társadalom egésze, mind

az Egyház számára kiemelt és sürgető feladat a legszegényebbek, az idősek, a gyöngék mellé állni, számukra kiutat mutatni, nekik segítséget adni.

A népmozgások kihívása. Az eddig soha nem látott mértékű elvándorlás egyik legfőbb oka a Földünkön levő óriási gazdasági egyenlőtlenség, igazságtalanság. Egyre kevesebbek kezében összpontosul a tőke, és így egyre kevesebb kézben összpontosul a haszon is. Ahogyan Ferenc pápa hangsúlyozta: „Ez a gazdaság öl!” Nemzeteket tesz tönkre, családokat, emberek tíz- és százmillióit teszi földönfutóvá. A volt gyarmattartó országok igen gyakran még napjainkban is kihasználják gazdasági fölényüket és kizsákmányolják volt gyarmataikat. A háborúk, a rossz gazdálkodás, az elnyomó vagy alkalmatlan politikai rendszerek és a sokszor egész régiókat terrorizáló fegyveres csoportok is okai a tömeges elvándorlásnak. Sok esetben nagyhatalmak vagy jelentős hatalomra szert tett érdekcsoportok destabilizáltak olyan országokat, amelyek évtizedeken át biztonságos és jól működő országok voltak. Ez is jelentős oka a ma tapasztalható nagyarányú népmozgásnak. Földünkön körülbelül 200 millió olyan keresztény él, akinek a hite miatt alapvető emberi jogai sérülnek. Évente mintegy százezer keresztényt gyilkolnak meg a hite, közösségi hovatartozása miatt.

A föld óriási népességrobbanást élt át az utóbbi 50 évben. Az utóbbi évtizedekben könnyebbé vált az utazás, a média segítségével pedig a szegényebb országok lakói világosabban látják az életszínvonalbeli óriási különbséget saját hazájuk és a gazdagabb államok között. A klímaváltozás a föld egyes régióinak lakosság-megtartó képességét radikálisan csökkentette. A föld lakóinak körülbelül 17 százaléka nem jut tiszta ivóvízhez.

A befogadó államnak mérlegelnie kell azt, hogy hány olyan bevándorlót tud befogadni, akinek biztonsága és megélhetése nincs közvetlen veszélyben. Joga van arra, hogy a menedékkérőt a határainál megállítsa, és elbírálja a kérelmét. A határok megléte és védelme az egyes nemzetek kultúrájának, biztonságának, létének fennmaradását szolgálja.

A Katolikus Egyház Katekizmusa szerint a bevándorlónak kötelessége, hogy hálásan tiszteletben tartsa a fogadó ország anyagi és szellemi javait, engedelmeskedjék törvényeinek, és járuljon hozzá a terhek viseléséhez. Amelyik bevándorló nem akarja tiszteletben tartani az őt befogadó nemzet vallását, kultúráját, értékeit, az nem várhatja el, hogy befogadják.

A Katolikus Egyház Katekizmusa szerint a bevándorlónak kötelessége, hogy hálásan tiszteletben tartsa a fogadó ország anyagi és szellemi javait, engedelmeskedjék törvényeinek, és járuljon hozzá a terhek viseléséhez.

Amelyik bevándorló nem akarja tiszteletben tartani az őt befogadó nemzet vallását, kultúráját, értékeit, az nem várhatja el, hogy befogadják.

Fel kell építeni egy igazságosabb, emberségesebb világgazdasági rendszert. A gazdasági tevékenység legfőbb célja nem a haszon maximalizálása, hanem a közjó, vagyis az ember java kell, hogy legyen. Az igazságosabb világgazdasági rendszer létrejöttéhez szükséges az ember erkölcsi megújulása. Amilyen az emberi értékrend, olyan lesz a ráépülő gazdasági rend is. Újra meg kell tanulnunk a szerénység, az anyagiak használatában való egyszerűség és a mértékletesség erényét.

Korlátot kell szabni annak, hogy a föld vagyona kevesek kezében koncentrálódjon. Az emberhez méltó megélhetéshez való jog, amely minden embert megillet, megelőzi a magántulajdonhoz való jogot. Az egyes ember mint tulajdonos csak kezelője az általa birtokolt javaknak. Felelősséggel tartozik használatukért az egész emberiség és az eljövendő nemzedékek felé is. Megfelelő szabályozással meg kell fordítani a vagyonkoncentráció jelenlegi irányát.

Elengedhetetlen a gazdasági, szakmai és kereskedelmi segítség nyújtása a föld szegényebb országainak, hogy helyben emberhez méltó megélhetést tudjanak biztosítani polgáraiknak. A lakóhelyükről elűzöttek legfőbb érdeke az, hogy saját hazájukba visszatérhessenek, a saját kultúrájukban, szülőföldjükön biztonságban élhessenek és boldogulhassanak.

Meghívás a hitben, a reményben és a szeretetben való megújulásra. A hit sokak által megtapasztalt válsága abból is fakad, hogy a megtapasztalásainkat, érzelmeinket, tudásunkat fölébe helyezzük Isten szavának, a kinyilatkoztatásnak.

A szeretetben való megújulásunk attól függ, hogy össze tudjuk-e kapcsolni az Eucharishtiában jelen lévő, megtört Krisztust a szegényben, az éhezőben, a betegben, az idegenben, a bűnösben is jelen lévő megtört Krisztussal. Mindkettő a hit titka. Akkor leszünk képesek kitartani a szegények szeretetében, ha a bennük élő és az Eucharishtiában jelen lévő Jézust egységben látjuk, így lesznek számunkra a megtört, sebzett és szegény testvéreink Krisztus testeként az evangelizáció forrásaivá.

Adventi lelkigyakorlat Leányfalun

Idén december 6-8 között vehettek részt híveink a már hagyományosnak mondható adventi lelkigyakorlatunkon a Leányfalui LelkiGYakorlatos Házban, melyet hosszú évek óta tart Zoltán atya.. Ezek az napok a karácsonyi készüllet alkalmai, melyeken arra van lehetőség, amit lapszámunk bevezető ajánlásában olvashatunk:
„Testvérem, hagyd el egy kicsit foglalatosságaidat, rejtőzködj el gondolataid özöne elől. Időzz egy kicsit a karácsonykor megmutatkozó Istennél, és nyugodj meg egy pillanatra benne! Lépj be lelked hajlékába; zárj ki onnan mindent a megszületett Jézus kivételével.”

A lehetőséggel sokan éltek, a jelentkezések határidő előtt jóval elérik a felső határt. A résztvevők – akiknek egy része már közösséget alkot – lelki felfrissüléssel és békességgel hagyják el a lelkiGYakorlatos otthont

A PLÉBÁNIA ÜNNEPI LITURGIÁJA

2019. december- 2020. január

december 24. 23.30	orgonahangverseny
24.00	éjféli szentmise
december 25.	vasárnapi miserend
december 26.	szentmisék 8.30; 10.00 és 17 órakor
december 27.	engesztelő imaóra 15-17
december 31. 18.00	év végi hálaadó szentmise és beszámoló
január 1.	vasárnapi miserend
január 4. 18.00	Szentmise. Közreműködik a Byrd Énekegyüttes
január 11. 19.30	A Szent Efrém kórus hangversenye

Rendszeres programok

Hetente:

hétfőn 18 ó	Ifjúsági- és felnőtt katekézis
kedden 16 ó	Szeretetláng imaóra
18 ó	Bibliakör
szerdán 14 ó	Csoportos háznézés

csütörtökön

18 ó

Keresztelési felkészítés
felnőtteknek

pénteken 17.40

Közösségi imaóra vesperással a
szentségimádás keretében

Havonta:

első hétfőn 17 ó

Szentmise az adorálók szándékára

első kedden 18 ó

Elváltak és Egyedül Élők
szentmiséje és találkozója

első pénteken

Beteglátogatás, áldoztatás

PESTI FŐTEMLÓM

Spirituális közösségi lap
VI. évf. 38. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Barna Klára
Csorba Gábor
Dr. Gesztesi-Tóth László
Herpy György

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

1056 Budapest Március 15.
tér 2.

belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com

Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12; 15.30 - 17.30

Irodavezető: Rochlitz Kinga